

Vergaderjaar 2016–2017

34 725 VI

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Veiligheid en Justitie 2016

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook bij wet gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2016 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Alle uitgaven en ontvangstenmutaties groter dan € 5,0 mln. worden toegelicht. Voor de verplichtingmutaties is alleen een aparte toelichting opgenomen als er sprake is van een opmerkelijk verschil met de uitgavenmutaties.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Beleidsartikelen	2
31 Nationale Politie	2
32 Rechtspleging en rechtsbijstand	2
33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	3
34 Straffen en Beschermen	4
36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	4
37 Vreemdelingen	5
Niet beleidsartikelen	5
91 Apparaat kerndepartement	5
92 Nominaal en onvoorzien	6
93 Geheim	6

BELEIDSARTIKELLEN

31 Nationale politie

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 0,12 mln. meer uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 8,1 mln. minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 0,06 mln. lager dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenkader is per saldo verlaagd met € 8,1 mln. Het betreft voornamelijk een technische afboeking van een in 2014 aangegane verplichting van ad € 12,5 mln. voor het behoud van de Van Ghentkazerne gedurende de periode 2018–2043. In 2016 is het budget overgeheveld naar het Ministerie van Defensie waardoor deze meerjarige verplichting is komen te vervallen. Het restant saldo bestaat uit mutaties kleiner dan € 5 mln.

32 Rechtspleging en rechtsbijstand

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 5,4 mln. meer uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 4,5 mln. meer aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 10,2 mln. lager dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Uitgaven

Het saldo op het uitgavenkader wordt onder ander verklaard door hogere uitgaven ten laste van het budget «toevoegingen rechtsbijstand» van circa € 8 mln. ten opzichte van de najaarsnota. De reden is een grotere behoefte aan rechtsbijstand in asielzaken. Het restant saldo op dit artikel

bestaat uit kleinere mutaties zoals een meevaller van € 2,8 mln. die het gevolg is van het niet in werking treden van het wetsvoorstel «eigen bijdrage van veroordeelden aan de kosten van de strafvordering» in 2016. Hierdoor zijn de implementatiekosten achtergebleven bij de raming.

Ontvangsten

De griffieontvangsten zijn € 6,6 mln. lager uitgevallen dan bij Najaarsnota geraamd. Deze lagere ontvangst hangt samen met een lagere instroom aan zaken waarbij griffierecht wordt geheven. Het restant op dit artikel is onder meer het gevolg van het wetsvoorstel «eigen bijdrage van veroordeelden aan de kosten van de strafvordering» dat in 2016 niet in werking is getreden waardoor de ontvangstenraming ad € 4 mln. niet kon worden gerealiseerd.

33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 7,8 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 113,8 mln. meer aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 22,5 mln. lager dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Uitgaven

De mutatie op het uitgavenkader bestaat uit diverse mutaties kleiner dan € 5 mln. Dit zijn onder andere:

- Het subsidiebudget ten behoeve van de aanpak van criminaliteit tegen bedrijven is niet volledig besteed. Het betreft met name de subsidievoorziening veiligheid kleine bedrijven, waarvoor branches in 2016 minder aanvragen hebben ingediend dan geraamd (circa € 1,7 mln.)
- In 2016 is voor een lager bedrag aan vergoedingen voor onrechtmatige detentie vastgesteld door de rechter (circa € 2,4 mln.).
- Op het budget verkeershandhaving Openbaar Ministerie is een onderuitputting van € 1,2 mln. veroorzaakt door lagere kosten voor de digitale flitspalen. Dit komt door lagere beheers- en onderhoudskosten dan geraamd.
- Op het onderdeel «Afpakken» zijn de voor de politie bestemde gelden niet geheel uitgeput (circa € 1,2 mln.), omdat de intensivering op de aanpak van ondermijnende criminaliteit in Zuid-Nederland op een later moment van start is gegaan.

Verplichtingen

Het verplichtingenkader is per saldo verhoogd met € 113,8 mln. Het gaat om de volgende verhogingen:

- Op het OM verplichtingen budget verkeershandhaving zijn voor het beheer en de implementatie van de trajectcontrole systemen en de digitale flitspalen meerjarige verplichtingen in 2016 vastgelegd voor circa € 98 mln.
- Het verplichtingenbudget op apparaat OM is met € 28 mln. verhoogd omdat de verplichtingen in verband met de kosten van beheer en onderhoud van ICT-voorzieningen voor het jaar 2017 reeds in 2016 zijn vastgelegd.
- Het restant op dit artikel omvat mutaties kleiner dan € 5 mln.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget op dit artikel wordt verlaagd met € 22,5 mln. Deze verlaging wordt veroorzaakt door onderstaande mutaties:

- Bij Afpakken en Boeten en Transacties is in deze slotwet een correctie verwerkt van € 95,8 mln. Het transactiedeel in de zaak VimpelCom is in de eerste suppletoire begroting ten onrechte geboekt op afpakken. In deze slotwet is het transactiedeel geboekt bij Boeten en Transacties.
- De realisatie op afpakken is uitgekomen op € 416,5 mln. Circa € 19 mln. lager dan bij Najaarsnota geraamd, rekening houdend met de hiervoor genoemde correctie.
- Het onderdeel Boeten en Transacties is – met bovengenoemde correctie – uitgekomen op € 955,4 mln.
- Het restant € 0,5 mln. wordt veroorzaakt door mutaties kleiner dan € 5 mln.

34 STRAFFEN EN BESCHERMEN

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 24,9 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 42,7 mln. minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 3 mln. hoger dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Uitgaven

Bij de uitgaven doen zich alleen kleine mutaties ($\leq$ € 5mln.) voor, o.a.:

- Als gevolg van een grotere productie door Justis is een voordelig saldo ontstaan dat geleid heeft tot een neerwaartse bijstelling van de rijksbijdrage aan Justis hetgeen leidt tot een meevaller van € 2,2 mln. in 2016.
- Lagere uitgaven op eigen personeel bij Raad van de Kinderbescherming, circa € 5 mln. door een grotere uitstroom van personeel dan verwacht.
- Wegens vertraging van twee projecten binnen de portefeuille ketenregie is een meevaller van € 2,5 ontstaan. Het betreft de projecten taakoverdracht en voorlopige hechtenis.
- Op het project slachtofferportaal zijn er minder kosten gemaakt dan geraamd, circa € 1 mln.

Verplichtingen

Naast de verlaging met € 24,9 mln. bij de uitgaven wordt de verplichting ook verlaagd voor, o.a.:

- Het subsidiebedrag 2017 aan Halt wordt in 2017 verplicht omdat de definitieve toekenning pas in 2017 gereed was. Hierdoor is er een onderuitputting van ad € 9,9 mln. op het verplichtingenbudget 2016 opgetreden.
- Er is € 5,3 mln. minder verplicht op het onderdeel slachtofferhulp Nederland omdat de verplichting 2016 voor de projectsubsidie «Reiken en Raken» in 2015 is toegekend en aangegaan.

36 Contraterrorisme en nationaal veiligheidsbeleid

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 0,5 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 2,5 mln. minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 0,8 mln. hoger dan bij najaarsnota begroot.

Toelichting

Op dit artikel hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.

37 Vreemdelingen

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 29,8 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 51,7 mln. minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 23,8 mln. lager dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Uitgaven

Voor de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers is € 20 mln. in 2016 beschikbaar gesteld. Vanuit de VenJ-begroting is € 13 mln. overgeheveld naar het gemeentefonds voor een tegemoetkoming in de kosten met een lokale bed, bad en broodvoorziening voor de periode van 1 november 2015 tot en met 30 november 2016. Omdat er nog geen bestuursakkoord is met de gemeenten over de bed, bad en broodvoorziening hebben gemeenten alleen voor de tijdelijke situatie een vergoeding gekregen. De overige mutaties op dit artikel bestaat uit diverse posten kleiner dan € 5 mln., zoals een nog te betalen subsidie eindafrekening 2016 ad € 2 mln. voor Vluchtelingen Werk Nederland.

Verplichtingen

Naast de verlaging met € 29,8 mln. (zie uitgaven) wordt in verband met de afgenomen instroom van minderjarige vreemdelingen de verplichting in 2016 verlaagd met € 28 mln. De rest van het saldo betreft mutaties kleiner dan € 5 mln.

Ontvangsten

De belangrijkste verklaring hiervoor is de volgende:
Lidstaten van de Europese Unie (EU) die de asielinstroom niet aankunnen, mogen asielzoekers herplaatsten. De middelen, ad € 27 mln. (IND 16,5 mln. en Nidos € 10,5 mln.) die gepland zijn als ontvangsten voor de herplaatsers vanuit Europa, worden vanwege de Europese systematiek pas gerealiseerd in 2017 en 2018. Dit leidt tot een tegenvaller in het jaar 2016.

NIET-BELEIDSARTIKELEN

91 Algemeen

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 1,4 mln. meer uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 8,1 mln. meer aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 7,1 mln. hoger dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Verplichtingen

- In 2016 is voor ad € 24,3 mln. een meerjarige verplichting aangegaan betreffende ICT.

- Vanwege overlopende verplichtingen vanuit 2015 en door het beperken van het aangaan van nieuwe inhuur contracten is er een meevaller op externe inhuur (ad € – 6,6 mln). Het restant van het saldo is toe te kennen aan vele kleinere mutaties.

Ontvangsten

De verhoging van het ontvangstenkader is het gevolg van diverse kleinere mutaties (< € 5 mln.).

92 Nominaal en onvoorzien

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 6,2 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 6,2 mln. minder aan verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Dit niet beleidsartikel wordt uitsluitend gebruikt voor het tijdelijk parkeren van nog te verdelen loon- en prijsbijstellingen (LPO), andere nog te verdelen middelen en nog te verdelen taakstellingen. Ultimo 2016 was nog € 6,2 mln. beschikbaar. Deze gelden zijn niet verdeeld en dus niet tot besteding gekomen.

93 Geheime uitgaven

Op dit artikel is ten opzichte van de najaarsnota in 2016 € 0,6 mln. minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € 0,6 mln. minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 0,09 mln. hoger dan begroot bij najaarsnota.

Toelichting

Op dit artikel hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.